

СТАНОВИЩЕ

От доц. Нели Петрова-Димитрова, катедра „Социална педагогика и социално дело“, ФНПП, СУ „Св.Кл.Охридски“
относно дисертационен труд на тема Подготовка на специализирания възпитател
във Франция,
за присъждане на научна и образователна степен „доктор“, научна специалност
Теория на възпитанието и дидактика (Социална педагогика), 05.07.01., от
професионално направление 1.2. Педагогика, област на висше образование
Педагогически науки
на Йоанна Василева Цветанова

Йоанна Василева Цветанова е зачислена като докторант с шифър и наименование на научната специалност 05.07.01. Теория на възпитанието и дидактика (Социална педагогика), в катедра “Управление на образованието и социална педагогика) при Факултета по педагогика на ЮЗУ „Неофит Рилски“, Благоевград, с научен ръководител проф. дпн Йордан Колев в редовна форма на докторантура, със заповед № 292 /26.02.2009 г.

Йоанна Цветанова участва в учебно-преподавателския живот на катедрата, към която е зачислена като хоноруван преподавател по Сравнително образование и Социална педагогика и практикум, като провежда учебни занятия през 2010 и 2011 г.

Тъй като познавам докторантката от периода на проучване на материали за своята дисертация във Франция, мога да кажа, че в своята изследователска работа г-жа Цветанова се прояви като последователен, сериозен и отговорен специалист. Изборът на темата е отговор на една социална, изследователска и определено практико-приложна потребност, която е едновременно с национална и едновременно с международна значимост. В национален мащаб проблемът за подготовката на специалисти, които намират своята реализация в сферата на социалната работа е актуален още от края на 90-те години на миналия век, когато такава подготовка започна да се предоставя в университетите в страната и

продължава да е актуален при наличието на набор от университетски специалности (социална педагогика, социални дейности, клинична социална работа и др.) и отсъствието на ясен профил, на подготвяните в тях специалисти. В международен план продължава да стои проблемът за прехода на подготовката на социалните работници в голяма част от европейските страни от професионална, реализирана във институти и училища към университетска специалност, едновременно с политиката на Европейския съюз за приближаване на различните национални системи за образование, особено висше. В тази сложна ситуация проучването на моделите в различни страни, очевидно е необходимост и очевидно би благоприятствало качеството на реализиране на всички тези процеси у нас. Полезността на предложената дисертация се очертава и в собствено-научен план, като анализ, който би съдействал за повишаване на качеството на подготовката на социалните педагози чрез усъвършенстване на учебните планове в бакалавърските и магистърските програми на университетите в страната.

Дисертантката показва умения да обработва и анализира информация, която преди да бъде обект на сравняване следва да се идентифицира като сравнима, което изисква сериозен смислов прочит на всички данни от проучването на документация, нормативна база и други източници във Франция. Разполагането на подготовката на специализирания възпитател, като вид социален работник във Франция в исторически и в европейски контекст още повече усложнява задачата и изисква освен добри езикови познания, и професионален капацитет за разпознаване на значението и намиране на аналогични феномени у нас, и изследователски капацитет за анализ и обобщение.

Изборът да се прави сравнителен анализ между подготовката на специалист, наричан във Франция специализиран възпитател и социалния педагог в България е абсолютно закономерен и позволява от една страна социалната работа да се мисли през нейните педагогически характеристики, което е специфична европейска традиция в немалка част от страните, повечето от които са проучени в дисертацията. От друга страна този подход позволява и социалната педагогика да се мисли като специалност подготвяща социални работници, ако приемем това понятие като събирателно за специалисти, които извършват помагача професионална дейност с хора, които имат определени социални трудности, със

социални, но индивидуално личностни измерения. С други думи „педагогизацията“ на социалната работа и „признаването“ на социалната работа като проекция, обектна реалност, на социалната педагогика, печелят от изследването на докторантката. Определено смятам, че Йонана Цветанова се е справила по начин, който показва, че пред нас стои човек със способности, амбиции, и готовност да търси не леки решения.

Провеждането на проучването неминуемо довело г-жа Цветанова и до друг изключително важен въпрос, който стои пред подготовката на специалистите по социална педагогика (и не само), а именно готовността им да се впишат в пазара на труда по един, адекватен за техните амбиции и за нуждите на практиката, начин. Задълбоченото проучване на модела на подготовка е извел различия, които действително биха подпомогнали справянето с трудностите на университетското образование днес у нас, а именно липсата на достатъчно добра връзка с изискванията на професиите, в които се реализират подготвяните от тях специалисти. Извеждането на необходимостта от поставяне на въпроса за компетентностите, именно като адекватна, гъвкава и надеждна връзка между света на производството и света на обучението, още веднъж показва сериозността на този проблем.

По моя преценка изследователският инструментариум, който използва е адекватен на изследваните обект и предмет, и позволява да се постигнат целите и задачите на изследването, като особено бих искала да акцентирам върху анализа на модела на подготовката студентите. Като препоръка в този контекст бих предложила за анализ на дипломите и нивата на подготовка да се ползва Европейската квалификационна рамка. Проучването на реалната ситуация у нас чрез анкетиране на студентите е също добър подход, дава интересна информация и следва да продължи с едно по-задълбочено и обхватно изследване. Смятам, че изводите и препоръките, биха могли още по-цялостно да обхванат дисертационния труд и да бъдат във връзка с целите и задачите, формулирани от дисертантката, трудът определено би спечелил от това.

Смятам, че приносите, изведени от дисертационния труд са формулирани коректно и удовлетворяват изискванията за докторска дисертация. Списъкът на

публикациите и участието в научноизследователски проекти удовлетворяват изискванията за присъждане на желаната научна и образователна степен и показват системност, последователност и задълбоченост в темата на изследването от страна на дисертантката.

В заключение, оценката ми за дисертационния труд, автореферата и научните публикации на докторанта е ПОЛОЖИТЕЛНА, постигнатите резултати, формулираните приноси ми дават основание да предложа на Научното жури, на докторанта Йоанна Василева Цветанова, да бъде присъдена образователната и научна степен „доктор” на ЮЗУ „Неофит Рилски”.

18.06.2012 г.

доц. Нели Петрова-Димитрова